

Martin Gaus

HONDENTAAL IS LICHAAAMSTAAL

Begrijp precies wat
uw hond 'zegt'

HONDENTAAL IS LICHAAMSTAAL

Martin Gaus

ANDERE HONDENBOEKEN VAN MARTIN GAUS ZIJN:

Uw hond gehoorzaam in 10 lessen

De theorie en praktijk van het begeleiden en opvoeden

978 90 5210 515 4

Nog beter omgaan met je hond

Opvoeding zonder pijn of gemopper van pup tot volwassen hond

978 90 5210 517 8

Hondenmanieren

Leer uw hond beter begrijpen

978 90 5210 547 5

Puppymanieren

Optimale begeleiding en opvoeding van week tot week

978 90 5210 866 7

Voorpret is de leukste pret

978 90 5210 658 8

IN DE MARTIN GAUS BIBLIOTHEEK ZIJN OOK VERSCHENEN:

Een puppy in huis

Bouwen aan een fantastische relatie

978 90 5210 596 3

Honden top-tien

De tien populairste rassen voor het hele gezin

9978 90 5210 599 4

Mijn hond als kameraad

Optimale relatie tussen kind en hond

978 90 5210 622 9

Een hond om van te houden

Voorkom de meest voorkomende problemen

978 90 5210 623 6

Spelen met je hond

Voor een echt leuk hondenleven

978 90 5210 631 1

KOSMOS

COLOFON

Dit boek is gepubliceerd door Kosmos Uitgevers

Postbus 13288

3507 LG Utrecht

www.kosmosuitgevers.nl

Omslagontwerp: Sandra van Wingerden, Buro van Erkelens

Vormgeving binnenwerk: Femke den Hertog

Foto omslag: Erik Lam, www.esight.nl

Foto's binnenwerk: Helly en Martin Gaus

Foto nawoord: Michel Grollé

Foto's blz. 5, 149 en 150: Shutterstock

ISBN 9789021566016

NUR 431

© 2013-2017 Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

5de druk juli 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met Royal Canin

INHOUD

Voorwoord	6	HOOFDSTUK 4	
Inleiding	8	Kalmeringssignalen	56
Intro	10	HOOFDSTUK 5	
HOOFDSTUK 1		Agressie	70
Meesters in het bewaren van de lieve vrede	18	HOOFDSTUK 6	
HOOFDSTUK 2		‘Zomaar’ gedrag	90
Een goede communicatie vereist sociale vaardigheden	30	HOOFDSTUK 7	
HOOFDSTUK 3		Nu begrijp ik wat je me wilt zeggen	100
Stress	42	Intro antwoorden	138
		Nawoord	148
		Aantekeningen	150

INTRO

Alvorens te beginnen met de echte stof laat ik u een aantal plaatjes zien waarop honden met elkaar in contact zijn. Ze spelen, ze snuffelen aan elkaar, ze kijken wel of niet naar elkaar, maakt niet uit. Waar het om gaat is dat u kunt vertellen wat er tussen die honden gebeurt.

Daarom vraag ik u om deze plaatjes één voor één te bekijken om ze vervolgens – per stel dat bij elkaar hoort – in zijn geheel te bekijken en dan uw conclusies te trekken: *Wat gebeurt er tussen deze honden? Kennen de honden elkaar? Waarom denkt u dat? Zijn ze gespannen of ontspannen? Waaraan ziet u dat? Zijn er vechtpartijen? Waarom denkt u dat?* Dit soort vragen moet u uzelf stellen en beantwoorden.

Schrijf uw antwoorden zo uitgebreid mogelijk op.

Kijk er niet meer naar om totdat u het hele boek uit hebt, ook het laatste hoofdstuk dat een soort zelfverhoring is om uw verkregen kennis te testen.

Pas dan gaat u terug naar deze intro. U kijkt met uw verkregen inzichten opnieuw naar deze foto's en geeft wederom antwoord op de vragen: *Wat gebeurt er tussen deze honden? Hoe zal dit contact verlopen? Gaan ze vechten? Spelen? Het contact verbreken als dat zou kunnen?*

De juiste antwoorden vindt u helemaal aan het einde van het boek. Probeer er niet naar te kijken voordat u uw eigen antwoorden opnieuw heeft geformuleerd!

HOOFDSTUK 2

een goede communicatie vereist sociale vaardigheden

WAT WE VERSTAAN ONDER

COMMUNICATIE: alles wat plaatsvindt aan lichaamstaal tussen soortgenoten wanneer zij zich bewust zijn van die ander, en wat het gedrag van die ander beïnvloedt.

ANGST: een intern gevoel van onbehagen dat maakt dat de hoeveelheid adrenaline (hormoon van de bijnier) en de hartslag toenemen.

AGRESSIE: bij individueel levende dieren doelgerichte energie om een soortgenoot te verjagen of, indien dat niet mogelijk blijkt, te doden om noodzakelijke levensbronnen als eten, territorium en voortplanting te beschermen. Bij samenwerkende dieren als honden (en mensen) is de agressie min of meer vervangen door ritueel gedrag zoals begroetingsceremonieën, vredebewarend gedrag en status. Mocht dat niet volstaan, dan is agressie alsnog een optie om de eigen belangen duidelijk te maken, maar niet met de opzet te verwonden of te doden.

AMBIVALENT: uiterlijk dat duidt op een innerlijk conflict. Het gaat om gelijktijdige lichaamshoudingen en/of gezichtsuitdrukkingen met een tegengestelde betekenis.

AGONISTISCH GEDRAG: het hele scala aan dreighoudingen die zowel vlucht- als aanvalshandelingen bevatten. We zien dit vooral bij gewelddadige ontmoetingen.

Lange tijd werd dus uitgegaan van een min of meer vaststaande status tussen honden onderling. En was er geen duidelijke status dan moest dat zo snel mogelijk geregeld worden. Hooggeplaatste honden hadden een hoge houding en droegen hun staart en oren hoog, de laaggeplaatsten deden precies anders om en hadden een lagere staart en lagere houding. Deze kijk op honden onderling volstaat dus niet meer.

Binnen een min of meer vaste relatie tussen twee of meer honden – zoals honden uit hetzelfde gezin of honden die elkaar heel regelmatig ontmoeten – is het meestal mogelijk een bepaalde hiërarchie tussen de honden aan te wijzen. Hoewel een status nooit absoluut is en kan veranderen naargelang de omstandigheden, weet men wel wie het de meeste tijd voor het zeggen heeft. Dat is vrijwel altijd de hond die rustig stabiel en zelfverzekerd is. Die hond straalt iets uit wat door de andere hond(en) haast als vanzelf wordt geaccepteerd als superieur. Je zou kunnen spreken van een natuurlijk leiderschap. Zo'n hond hoeft absoluut niet zijn best te doen om respect af te dwingen. Hij krijgt het. U kunt dat vergelijken met de charismatische directeur die door zijn natuurlijke uitstraling alle neuzen binnen zijn bedrijf dezelfde kant op krijgt. Dat in tegenstelling met de directeur die dat natuurlijke overwicht mist. Zo'n directeur heeft moeite om leiding te geven, moet vaak op zijn strepen staan en veroorzaakt onrust door zijn wisselende stemmingen. Zo'n directeur heeft de neiging alles in de

ROEDEL

Binnen een roedel heerst soms een makkelijk aan te wijzen hiërarchie. Dat is vooral bij samenlevende honden die elkaar goed kennen, bij verwanten en dan speciaal bij jongere, onvolwassen dieren.

ROEDEL

Ook honden die elkaar regelmatig zien zoals op de creche of uitlaatservice blijken een vastere onderlinge status te hebben. Vechtpartijen ontbreken meestal. Bij kleine schermutselingen volstaat meestal een kort dreigend optreden vaak gepaard met fixerend oogcontact.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Honden spreken met hun lichaam. Kleine veranderingen in mimiek en houding kunnen voor de goede verstaander duidelijke taal zijn. In dit boek laat Martin Gaus met vele foto's en heldere uitleg zien wat honden in de omgang met soortgenoten of mensen zeggen. Bazen en bazinnen krijgen met deze 'taalgids' een praktisch instrument voor de opvoeding van hun huisgenoot en het oplossen van mogelijke gedragsproblemen.

“Een zeer bruikbaar en leerzaam boek voor alle hondenbezitters.”

9 789021 566016

www.kosmosuitgevers.nl

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen